

БЕРЛИН - Мање од месец дана уочи самита НАТО у Варшави, Алијанса се и даље труди да састави четири батаљона за одбрану свог источног крила од могућег напада из Русије, а то, међутим, уопште не иде лако, наводи "Дојче веле".

"Јачање и модернизација одбране НАТО, као и његова јасна порука у смислу одвраћања могућих нападача, представљаће суштину предстојећег самита", може се чути у врху западне војне алијансе. "Савезници ће размотрити дугорочне последице кризе односа са Русијом и размислити о могућим потезима."

Како је саопштено из НАТО, то укључује и "будуће одлуке о проширењу обима међународног присуства у земљама на истоку алијансе".

"Дојче веле" наводи да је, без обзира на агресивно понашање Русије, Савез дубоко подељен по питању могућег одговора. Узроци те подељености леже у комбинацији историјских и географских претпоставки, а све је повезано и са економским потешкоћама, оцењује Петер Вијнинг, експерт за безбедност Хашког центра за стратешке студије (ХЦШ).

"Један од проблема лежи и у томе што грађани Европе још не сагледавају колико је озбиљна претња пред којом се налазе. Она на западу Европе није видљива, али је јасно

присутна на истоку континента. Ако Русија одлучи да заузме земље Балтика, она то може уради за неколико дана", тврди Вијнинг.

Немачки радио наводи да су балтичке државе - Естонија, Литванија и Летонија - најзабринутије због садашње ситуације. Њих је током Другог светског рата анектирао Совјетски Савез и у скоро педесет година окупације у тим земљама је убијено или нестало на хиљаде грађана.

Наводи се да се нервоза осећа и у Пољској. Прошлог месеца у тој земљи је положен камен-темељац за америчку војну базу у којој ће бити стационарани антиракетни системи. У Вашингтону инсистирају на томе да ће ти системи бити у стању да спрече само ограничене ракетне нападе из појединих држава - попут Ирана. Русија у то не верује. Москва тврди да се тако нарушава војна равнотежа између некадашњих противника у Хладном рату.

Према информацијама "Дојче велеа", НАТО је у принципу већ постигао договор о стационарању четири батаљона који ће да ротирају на позицијама на североисточном крилу Алијансе. Сваки од тих батаљона имао би по хиљаду војника. САД, Велика Британија и Немачка пристале су да свака од њих руководи радом једног од таквих мултинационалних батаљона. Међутим, друге велике чланице НАТО попут Италије или Француске, још се опиру идеји да оне преузму командовање четвртим батаљоном.

Ели Тененбаум, експерт за питања одбране при Француском институту за спољне односе (ИФРИ), тврди да војска Француске не располаже довољним капацитетима након што се Париз новембра 2015. нашао на мети терористичких напада.

"Француска војска је преоптерећена. Око 10.000 војника стално патролира улицама Француске. То је више од 15 одсто свих копнених снага којима она располаже, више од броја војника у мисијама у Африци и на Блиском истоку", наводи Тененбаум и додаје да француска војска оперативно располаже са 70.000 војника, а да укупне копнене снаге броје око 100.000 људи.

Међутим, због ротације француских војника који одлазе на одмор или на обуку, армија је на самој ивици капацитета приликом извршавања садашњих задатака.

Истовремено, указује аналитичар Вијнинг, Италија има проблеме економске природе. Док су друге европске државе тешко погођене финансијском кризом тек 2008. године, Италија већ десет протеклих година бележи стални пад Бруто друштвеног производа. Такође, продуктивност италијанских радника је лоша и она се константно смањује већ 15 година, наводе извори у ММФ-у. Влада у Риму зато планира нова краћења у државном буџету, који је ионако у минусу. Тако је и износ новца који се одваја за војску смањен на само 1,5 одсто укупног државног буџета - што је додатно смањење у односу на прошлу годину.

Осим нових претњи због агресивног понашања Русије, "Дојче веле" наводи да постоји и један стари разлог за проблеме унутар НАТО. Свака од држава-чланица обавезна је да за потребе војске одваја два одсто од суме које је предвиђена за државни буџет. Осим САД које издвајају 3,5 одсто, само неколицина чланица НАТО издваја из буџета предвиђени проценат.

Експерти указују да је тешко натерати државе-чланице да одвоје договорену суму новца. „Не видим да постоји било каква директна или индиректна претња која би променила ситуацију“, каже Тененбаум.

Вијнинг се осврће и на кризу у Украјини, указујући на проблем држава у којима живи већи број грађана који се изјашњавају као Руси. Он каже да је грешка Украјине била то што је централизовала власти на Криму, као и на истоку земље. Влада у Кијеву желела је да на тај начин угуши сепаратистичке тензије, али је постигла управо супротно.

"Ако има нешто што би државе Балтика могле да науче од Украјине, онда је то да не покушавају да ограниче права Руса. Уколико Руси имају утисак да се према њима поступа неправедно или се осећају запостављено, то је одличан изговор за господина Путина да делује", закључује Вијнинг.

(Танјуг)